

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 15. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 14. januar 2011
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V), Eva Kjer Hansen (V), Pia Adelsteen (DF), Kim Mortensen (S), Jeppe Kofod (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Nanna Westerberby (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Bjarne Laustsen (S), Frank Aaen (EL).

Desuden deltog: Finansminister Claus Hjort Frederiksen og undervisningsminister Tina Nedergaard

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3062 (økonomi og finans) den 18. januar 2011

Dagsordenspunkterne 1-6 og 9 hører under Finansministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 7 hører under Skatteministeriets ressort.
Dagsordenspunkt 8 hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets ressort.
Alle punkterne blev forelagt af finansministeren.

Finansministeren: Dagsordenspunkt 9 om styrkelsen af det økonomiske samarbejde i EU forelægges udvalget til forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges udvalget til orientering.

Kommissionens forslag til ny momsforordning ventes vedtaget på rådsmødet uden forudgående drøftelse. Jeg har derfor ingen bemærkninger til denne sag. Jeg henviser til de aktuelle notater for sagernes nærmere indhold.

1. Præsentation af det ungarske formandskabs arbejdsprogram for 1. halvår 2011

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (10) - bilag 122 (prioriterer under ungarsk formandskab)

Finansministeren: Det ungarske formandskab vil på det kommende rådsmøde præsentere sit arbejdsprogram for Økofin i 1. halvår 2011, og vi ventes med baggrund heri at skulle have en overordnet drøftelse af formandskabets prioriteter.

Under det ungarske formandskab vil Økofin fortsat skulle prioritere håndteringen af opgaver afledt af den økonomiske og finansielle krise, herunder særligt arbejdet med at styrke det økonomiske samarbejde i EU samt det videre arbejde med udformningen af den permanente kriseløsningsmekanisme.

15. Europaudvalgsmøde 14/1-11

Derudover ventes Økofin at skulle behandle en række skatte- og afgiftssager, finansielle sager og foretage en løbende opfølgning på lande i underskudsproceduren under stabilitets- og vækstpagten samt forberede dette halvårs møder i Det Europæiske Råd og arbejde videre med implementeringen af Europa 2020 strategien. Jeg vil henvise til det fremsendte notat og dets bilag for en nærmere oversigt over verserende og forventede kommende Økofinsager.

Vi kan fra dansk side støtte den overordnede prioritering i det ungarske formandskabs arbejdsprogram for Økofin, idet holdninger til de konkrete sager fastlægges efter de normale procedurer, efterhånden som de måtte blive aktuelle.

2. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 16.-17. december 2010

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Det Europæiske Råd 16-17/12-10 – bilag 7 (formandskabets konklusioner)

EU-note (10) - E 24 (notat om mødet i DER 16-17/12-10)

Finansministeren: Hovedtemaet på Det Europæiske Råd i december 2010 var etableringen af en permanent mekanisme til løsning af offentlige gældskriser i eurolandene, herunder en traktatændring for at muliggøre en sådan mekanisme.

Det Europæiske Råd var enige om at foretage en tilføjelse i traktatens artikel 136 om samordning af eurolandenes økonomiske politik. Tilføjelsen består i at give eurolandene mulighed for at etablere en mekanisme, som under strenge konditioner kan yde finansiel assistance, hvis det er nødvendigt for at sikre den finansielle stabilitet i euroområdet som helhed.

Det Europæiske Råd har desuden anmodet eurolandenes finansministre og Kommissionen om at færdiggøre arbejdet med indretningen af mekanismen i marts 2011. Dette arbejde skal baseres på de generelle principper for mekanismen, som eurogruppen fremlagde i sin erklæring af 28. november 2010, og som jeg redegjorde for over for udvalget.

Det Europæiske Råds konklusioner fastslår, at EU-landene uden for euroen vil blive involveret i arbejdet med færdiggørelsen af mekanismen, hvis de ønsker det, og endvidere at EU-landene uden for euroen vil kunne deltage i mekanismens aktiviteter på ad hoc basis. Eventuelle modaliteter for en sådan ad hoc deltagelse ventes afklaret i det videre arbejde.

Vi har fra dansk side meddelt, at vi gerne vil deltage i arbejdet med færdiggørelsen af mekanismen. Der er ikke dermed taget stilling til, om Danmark i sidste ende vil deltage i den færdige mekanismes eventuelle aktiviteter.

Der ventes ingen substansdrøftelse af sagen på Økofin, men en orientering om den videre proces.

Som jeg har redegjort for her i udvalget i december, er det i dansk interesse, at der findes en sådan mekanisme, som indrettes på en måde, så den bedst muligt understøtter landenes incitament til at føre sund og holdbar økonomisk politik.

3. Implementering af stabilitets- og vækstpagten: Vurdering af effektive tiltag foretaget af Malta

– Rådskonklusioner

KOM (2010) 0809

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) - bilag 266 (side 652, senest behandlet i EUU 12/2-10)

EUU alm. del (08) - bilag 302 (side 853 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 27/2-09)

Finansministeren: Kommissionen har offentliggjort en vurdering af Maltas efterlevelse af landets henstilling. Henstillingen siger, at Malta skal sikre en strukturel budgetforbedring på 3/4 pct. af BNP i 2011 og bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i år. Kommissionen konkluderer, at Malta har gennemført effektive tiltag, der udgør passende fremskridt i forhold til landets henstilling. Økofin ventes at støtte Kommissionens vurdering.

Regeringen støtter vurderingen af, at Malta har gennemført effektive tiltag, der udgør passende fremskridt mod landets henstilling.

4. Indførelsen af euroen i Estland – praktiske erfaringer

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (sammenfatning side 25)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) - bilag 490 (side 1508, senest behandlet i EUU 9/7-10) punktet blev ikke omtalt)

EUU alm. del (09) - bilag 449 (side 1268, behandlet i EUU 4/6-10)

Finansministeren: Økofin vedtog den 13. juli 2010 formelt beslutningen om optagelse af Estland i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2011, og euroen er således netop blevet indført i Estland som betalingsmiddel fra denne dato.

Kommissionen ventes på det kommende Økofin at komme med en mundtlig orientering, som gør status for de foreløbige praktiske erfaringer, der er gjort i forbindelse med Estlands overgang til euroen.

Kommissionen ventes på et senere tidspunkt, når der foreligger et større datagrundlag, at komme med en skriftlig meddelelse om euroovergangen i Estland.

5. Europæisk Semester: Årlig vækstundersøgelse fra Kommissionen

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2011) 0011

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (samlenotat side 28)

KOM (2010) 0367 – bilag 1 (dansk indspil til Van Rompuy task force)

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 2

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 3

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 4

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 5

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 6

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 7

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 8

KOM (2010) 0367 – svar på spørgsmål 9

Det Europæiske Råd 17/06-10 – bilag 7 (konklusioner fra DER)

EU-note (09) – E 47 (notat af 5/7-10 fra den økonomiske konsulent)

EU-note (09) – E 37 (notat af 18/5-10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) - bilag 535 (side 1537, senest behandlet i EEU 10/8-10)

EUU alm. del (09) – bilag 490 (side 1489 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 9/7-10)

EUU alm. del (09) – bilag 449 (side 1270, behandlet i EEU 4/6-10)

EUU alm. del (09) – bilag 408 (side 1061, behandlet i EEU 12/5-10)

Finansministeren: Kommissionen offentliggjorde den 12. januar sin første årlige vækstundersøgelse. Vækstundersøgelsen er startskuddet på det europæiske semester, som har til formål skabe en bedre ramme for de økonomiske samarbejdsprocesser i EU med henblik på at styrke "ex ante koordinationen" af den økonomiske politik.

Vækstundersøgelsen er inddelt i tre dele, der omhandler henholdsvis EU 2020, det europæiske arbejdsmarked og den makroøkonomiske situation.

Vækstundersøgelsen skitserer de overordnede udfordringer, som alle EU-lande står over for, og kommer med en række anbefalinger til EU-landene. Vækstundersøgelsen indeholder ikke landespecifikke afsnit, men nævner i rapporten eksempler på lande, som inden for de forskellige områder har de største udfordringer.

EU er langsomt ved at komme sig oven på den dybeste økonomiske og finansielle krise i årtier, og Kommissionens vurdering er, at det er nødvendigt, at med-

lemslandene fortsat har et stærkt fokus på en ansvarlig økonomisk politik og økonomisk vækst.

For at komme fornuftigt ud af krisen anbefaler Kommissionen, at alle lande starter deres konsolidering af de offentlige finanser på linje med deres henstillinger – senest i 2011 – og at alle lande understøtter konsolideringen med reformer, der forbedrer strukturer og vækst. Kommissionen understreger, at de strukturelle konsolideringstiltag i mange medlemslande bliver nødt til at udgøre mere end 0,5 procent af BNP om året for at kunne nedbringe gælden og få økonomien tilbage på sporet.

En styrket indsats på beskæftigelsesområdet i landene vurderer Kommissionen er afgørende. I gennemsnit har medlemslandene en beskæftigelsesgrad på kun 46,4 procent for de 55-64-årige, og med færre unge samt et stigende antal ældre er dette en væsentlig udfordring.

Derfor foreslår Kommissionen, at landene iværksætter reformer, der imødegår tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet – for eksempel gennem udfasning af ordninger, der muliggør tidlig tilbagetrækning.

I forhold til målene i EU's 2020 plan anbefaler Kommissionen, at landenes første prioritet bør være at få styr på de offentlige finanser og iværksætte tiltag, der understøtter vækst.

Dernæst anbefaler Kommissionen, at landene påbegynder arbejdsmarkedsreformer, der medvirker til jobskabelse og reducerer arbejdsløshed.

6. Gennemgang af foreløbige nationale reformprogrammer

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3062 - bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (10) - bilag 126 (Danmarks nationale reformprogram)

Finansministeren: Med indførelsen af det såkaldte europæiske semester skal medlemslandene fra og med 2011 aflevere deres nationale reformprogrammer samtidigt med deres stabilitets- og vækstprogrammer ultimo april.

I forbindelse med indfasningen af det europæiske semester afleverede medlemslandene før årsskiftet et foreløbigt nationalt reformprogram.

Reformprogrammerne indeholdt de nationale mål inden for de fem områder, hvor Europa 2020 strategien har opsat europæiske mål samt en identificering af flaskehalse for økonomisk vækst.

Jeg forventer, at Kommissionen vil gøre rede for sin generelle vurdering af arbejdet med at få igangsat de nye processer omkring EU 2020 strategien.

7. Forslag til ny momsforordning

– *Politisk enighed*

KOM (2009) 0672

Rådsmøde 3062 – bilag 1 (samlenotat side 30)

KOM (2009) 0672 – bilag 2 (supplerende grundnotat af 26/3-10)

KOM (2009) 0672 – bilag 1 (grundnotat af 8/2-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) - bilag 170 (side 445, senest behandlet i EUU 3/12-10)

Finansministeren: Kommissionens forslag til ny momsordning ventes vedtaget på rådsmødet uden forudgående drøftelse.

8. Meddelelse fra Kommissionen om det indre marked

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 0608

Rådsmøde 3062 - bilag 2 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (09) - bilag 554 (referat af møde med kommissær Barnier 16/9-10)

EUU alm. del (09) - svar på spørgsmål 127

KOM (2010) 0608 - bilag 1 (henvendelse af 2/12-10 fra Forbrugerrådet)

KOM (2010) 0608 – bilag 2 (grundnotat af 2/12-10)

EU-note (10) - E 15 (notat af 12/11-10)

EU-note (10) - E 13 (notat af 10/11-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 456, senest behandlet i EUU 3/12-10)

EUU alm. del (10) - bilag 93 (side 1649, behandlet i EUU 1/10-10)

Finansministeren: Kommissionen offentliggjorde den 27. oktober 2010 meddelelsen "På vej mod en akt for det indre marked".

Meddelelsen indeholder 50 konkrete initiativer, der skal modernisere og videreudvikle det indre marked. Formålet er at skabe et konkurrencedygtigt Europa, der samtidig har fokus på den sociale dimension.

Kommissionen har efterspurgt, at medlemsstaterne og de europæiske institutioner i fællesskab prioriterer de vigtigste initiativer, der skal relancere det indre marked.

Regeringen er af den opfattelse, at ambitionsniveauet for relanceringen af det indre marked bør være højt. Et fleksibelt og velfungerende indre marked er centralt for fremtidig europæisk vækst.

FO 9. Styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU

– Tidlig forelæggelse

FO a) Forslag til ændring af Rådets forordning 1466/97 (stabilitets- og vækstpagten forebyggende del)

KOM (2010) 0526

KOM (2010) 0526 - bilag 2 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0526 - svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0526 - svar på spørgsmål 2

KOM (2010) 0526 - bilag 1 (fælles fransk/tysk deklARATION)

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 - bilag 5 (konklusioner fra mødet i DER)

FO b) Forslag til ændring af Rådets forordning 1467/97 (stabilitets- og vækstpagten korrigerende del)

KOM (2010) 0522

KOM (2010) 0522 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0522 - svar på spørgsmål 1

FO c) Direktiv vedr. krav til EU-landenes budgetmæssige rammer

KOM (2010) 0523

KOM (2010) 0523 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

d) Forordning om effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet.

KOM (2010) 0524

KOM (2010) 0525, KOM (2010) 0527

Rådsmøde 3062 - bilag 2 (samlenotat side 8)

KOM (2010) 0524 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0525 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

KOM (2010) 0527 - bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 23/11-10)

EUU alm. del (10) - svar på spørgsmål 1

EUU alm. del (10) - svar på spørgsmål 2

EUU alm. del (10) - svar på spørgsmål 3

KOM (2010) 0367 - svar på spørgsmål 7

KOM (2010) 0527 - svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0527 - svar på spørgsmål 2

KOM (2010) 0527 - svar på spørgsmål 3

EU-note (10) - E 3 (notat af 7/10-10 fra den økonomiske konsulent)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 450, senest behandlet i EUU 3/12-10)

EUU alm. del (10) - bilag 67 (side 66 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 15/10-10)

EUU alm. del (09) - bilag 490 (side 1489 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 9/7-10)

EUU alm. del (09) - bilag 449 (side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt i EEU 4/6-10)

Finansministeren: EU-landene drøfter aktuelt udmøntningen af taskforcens anbefalinger til styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU. Forhandlingerne foregår i en rådsarbejdsgruppe, som med udgangspunkt i Kommissionens forslag til retsakter drøfter ændringer af stabilitets- og vækstpagten med videre.

Det er rådsarbejdsgruppens kommende færdige udkast til retsakter, som vil blive forelagt for Rådet med henblik på politisk enighed om reformen af det økonomiske samarbejde på Økofinmøderne i februar og marts. Efterfølgende vil forhandlingerne med Europa-Parlamentet blive indledt med henblik på endelig vedtagelse af reformen til sommer.

Jeg vil generelt henvise til mine løbende forelæggelser her i udvalget, senest i december, og til grundnotaterne om Kommissionens forslag. Jeg forelagde senest sagen til forhandlingsoplæg forud for Økofin den 19. oktober 2010, hvor forhandlingsoplægget vedrørte taskforcens rapport. Forhandlingsoplægget i dag vedrører følgende forslag til ændringer i Kommissionens forslag, som drøftes aktuelt i rådsarbejdsgruppen med henblik på politisk enighed i Økofin i februar eller marts:

1. Ændring af stabilitets- og vækstpagtens forebyggende del.
2. Ændring af stabilitets- og vækstpagtens korrigerende del.
3. Krav til EU-landenes budgetmæssige rammer.

Derudover er der et forslag om nye økonomiske sanktioner for eurolandene i stabilitets- og vækstpagten. Det forelægges til orientering, da Danmark og andre lande uden for euroen ikke er omfattet og derfor ikke har stemmeret.

De to udestående forslag, der vedrører makroøkonomiske ubalancer, forventes drøftet i rådsarbejdsgruppen snarest, og jeg vil vende tilbage til udvalget, når det bliver relevant.

Jeg redegør nu for de fire første forslag og holdningen hertil. Overordnet tegner der sig et billede af forslag med henblik på politisk enighed i Økofin i februar eller marts, som ligger inden for rammerne af forhandlingsoplæggene til dansk holdning.

Vedrørende ændringen af stabilitets- og vækstpagtens forebyggende del kan jeg sige, at EU-landene generelt er enige om, at overvågningen af landenes fremskridt mod de mellemfristede mål – MTO – skal baseres på en helhedsvurdering af det enkelte lands indsats for at opnå balance på de offentlige finanser. Udviklingen i struktursaldoen skal fortsat være den primære indikator i helhedsvurderingen.

Desuden er hovedreglen fortsat, at landene bør sikre en årlig strukturel budgetforbedring på mindst 0,5 pct. af BNP – og mere i gode tider – indtil de har opnået deres MTO.

Der er lagt op til, at helhedsvurderingen af landenes fremskridt mod deres MTO også skal inddrage en analyse af udviklingen i de offentlige udgifter fraregnet diskretionære skatteændringer, sammenholdt med den potentielle BNP-vækst. Det er dybest set et mål for – og et konsistenscheck af – ændringen i struktursaldoen, nemlig den underliggende udvikling i de offentlige finanser og fremskridtene mod balance mellem indtægter og udgifter. Kommissionen havde i sit forslag lagt stor vægt på analyser af væksten i landenes udgifter, men den dominerede holdning i landene er altså, at der skal foretages en pragmatisk helhedsvurdering, som inddrager både den strukturelle saldo og udgiftsudviklingen. Der tegner sig også enighed om, at det relevante mål for de offentlige udgifter skal ekskludere konjunkturbetingede ændringer i udgifter til ledige. Det er for at sikre, at de automatiske stabilisatorer kan slå igennem og f.eks. styrke beskæftigelsen under en lavkonjunktur.

Der skal blandt andet arbejdes videre med spørgsmålet om, hvornår en afvigelse fra tilpasningen mod de mellemfristede budgetmål kan siges at være signifikant – dvs. hvornår et land ikke gør nok for at opnå balance på sine finanser – og dermed udløse yderligere skridt, f.eks. i form af en henstilling.

Der skal også arbejdes videre med taskforcens anbefaling om, at lande med en offentlig gæld på over 60 pct. af BNP eller udtalte risici i forhold til finansernes langsigtede holdbarhed skal sikre en tilpasning mod de mellemfristede mål, der er hurtigere end de 0,5 pct. af BNP om året.

Vedrørende ændringen af stabilitets- og vækstpagtens korrigerende del kan jeg sige følgende:

På basis af de igangværende forhandlinger i rådsarbejdsgruppen tegner der sig et flertal for at introducere en numerisk hovedregel for gældsnedbringelse, som skal indgå i en helhedsvurdering af gældsnedbringelsen, men den konkrete operationalisering diskuteres fortsat i arbejdsgruppen.

Kommissionens konkrete forslag til en sådan hovedregel for gældsnedbringelse er, at et land overholder traktatens regel om en gæld, der er under 60 pct. af BNP eller falder tilstrækkelig hurtigt, hvis forskellen mellem gældskvoten og 60 pct. af BNP er reduceret med 1/20 om året over de seneste tre år, dvs. en nedbringelse på ca. 2 pct. af BNP årligt for en gæld på f.eks. 100 pct. af BNP.

Der tegner sig enighed om, at der skal foretages en helhedsvurdering, hvor alle relevante faktorer – som foreslået af Kommissionen – skal tages i betragtning, men der skal altså arbejdes videre med de nærmere betingelser.

Vedrørende krav til EU-landenes budgetmæssige rammer kan jeg sige følgende:

På basis af de indledende drøftelser i rådsarbejdsgruppen tegner der sig enighed om, at det skal være et EU-minimumskrav, at EU-landene skal have nationale numeriske finanspolitiske regler, mens udformningen, håndhævelsen og overvågningen af sådanne regler naturligvis er national kompetence.

Et eksempel på en numerisk regel er et mål om strukturel balance på de offentlige finanser fra og med et givet år eller f.eks. et loft for væksten i det samlede offentlige forbrug. De numeriske finanspolitiske regler vil formentlig skulle dække alle niveauer af den offentlige sektor. Der skal dog ikke nødvendigvis være tale om en specifik finanspolitisk regel for hver delsektor.

Med hensyn til de prognoser, som ligger til grund for den økonomiske politik, forventes der bl.a. at kunne opnås enighed om, at landene skal udarbejde følsomhedsanalyser i den finanspolitiske planlægning, der analyserer effekter af alternative økonomiske scenarier.

Der er lagt op til, at der skal foretages en jævnlig vurdering af EU-landenes finanspolitiske rammer, og den første vurdering vil finde sted i 2011. Vurderingen vil eventuelt medføre landespecifikke konklusioner og anbefalinger, der kan indgå i vurderingen af stabilitets- og konvergensprogrammerne i starten af 2012.

Der skal bl.a. arbejdes videre med at afklare kravene til landenes tilvejebringelse af statistik vedrørende de offentlige finanser, herunder typen og frekvensen for de finanspolitiske data, samt for hvilke niveauer af den offentlige sektor data skal tilvejebringes.

Punktet vedrørende effektiv håndhævelse af budgetovervågningen forelægges som nævnt til orientering.

Der arbejdes på en forordning, der udmønter taskforcens forslag om nye økonomiske sanktioner for eurolandene i stabilitets- og vækstpagten. Der henvises til de tidligere orienteringer af udvalget. Danmark har ikke stemmeret i forhold til denne forordning.

FO Med hensyn til de tre første punkter forelægger regeringen som nævnt forhandlingsoplæg.

Regeringen kan – i overensstemmelse med den danske holdning til taskforcerapporten – generelt støtte de forslag til retsakter, som på basis af de igangværende tekniske drøftelser kan ventes forelagt Økofin med henblik på politisk enighed i februar og marts, og som udmønter taskforcens anbefalinger i konkrete ændringer af Kommissionens forslag til retsakter. Forslagene ligger generelt inden for rammerne af forhandlingsoplægget til dansk holdning.

Regeringen kan således støtte rådsarbejdsgruppens ventede forslag til forordning om den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten, idet regeringen især lægger vægt på, at EU-landene skal styrke arbejdet for at opnå de mellemfristede mål om strukturel balance, særligt via styrket konsolidering i gode tider, således at landene sikrer sig en bedre mulighed for at kunne gøre en indsats for vækst og beskæftigelse under lavkonjunkturer og kriser. Regeringen kan konkret støtte, at vurderingen af tilpasningen mod landenes mellemfristede budgetmål skal baseres på en helhedsvurdering, hvor struktursaldoen er hovedindikator, og hvor man inddrager en analyse af udviklingen i de offentlige udgifter fraregnet diskretionære skatteændringer. Regeringen lægger vægt på og har arbejdet aktivt for, at målet for de offentlige udgifter, som inddrages i denne analyse, ekskluderer konjunkturbetingede udgifter til ledige, så de automatiske stabilisatorer kan slå igennem og f.eks. styrke beskæftigelsen i en lavkonjunktur.

Regeringen støtter også rådsarbejdsgruppens ventede forslag til forordning om den korrigerende del af pagten. Regeringen kan konkret støtte en numerisk hovedregel for gældsnedbringelse på linje med Kommissionens forslag, og vi lægger vægt på og arbejder for, at landenes efterlevelse af gældskriteriet baseres på en helhedsvurdering, der inddrager både en hovedregel for gældsnedbringelse og alle relevante faktorer, herunder konjunkturudviklingen, idet denne regel ikke utilsigtet bør have procykliske effekter.

Regeringen støtter endvidere rådsarbejdsgruppens ventede forslag til direktiv om krav til EU-landenes budgetmæssige rammer og kan konkret støtte, at der defineres fælles principper eller krav til de nationale finanspolitiske rammer. Regeringen arbejder for, at kravene vedrørende statistik for de offentlige finanser står mål med merværdien og omkostningerne ved at tilvejebringe disse data.

Forslaget til forordning om effektiv håndhævelse af budgetovervågningen i euroområdet vedrører som sagt kun eurolandene, og derfor har Danmark ikke stemmeret. Regeringen kan dog principielt støtte en styrkelse af sanktioner for eurolandene i form af deponeringer og bøder, der betales fra det enkelte euroland.

Jeg vil som nævnt vende tilbage til udvalget om forslagene angående makroøkonomiske ubalancer, når det bliver relevant.

Formanden pegede på, at såvel formuleringerne i samlenotatet som i det mundtlige oplæg vedrørende FO-punkterne var svært gennemskuelige, og bad finansministeren overveje for fremtiden at anvende en mere letforståelig fremstillingsform.

Pia Adelsteen tilsluttede sig formandens bemærkninger. Hun mente, man skulle være økonom for at forstå halvdelen af, hvad der var blevet sagt. Men ikke desto mindre havde hun en klar holdning til punktet. Hun forstod, at man nu indfører en numerisk regel, og så gives der nationalstaten en lille smule frihed til udformningen og overvågningen, men det hele bærer gevaldigt præg af, at man er på vej til at lave en fælles, overordnet finanspolitik. Det er Dansk Folkeparti modstander af, ligesom det var modstander af taskeforcen.

Finansministeren siger, at det kompromis, man er nået frem til, er en pragmatisk helhedsvurdering af de enkelte landes indsats. Hun tænkte på, at man i forbindelse med sanktioner også anvendte ordet pragmatisk, og spurgte, om det er det, man vil videreføre, idet hun i den forbindelse pegede på, at man aldrig havde indført sanktioner. Eller har man trods alt lært af erfaringerne?

Kim Mortensen henviste til, at man havde været igennem denne diskussion i Europaudvalget flere gange, og spurgte, hvilke ændringer der gør, at finansministeren nu forelægger et nyt forhandlingsoplæg. Som han læste det, bevægede man sig inden for det mandat, finansministeren havde fået. Ligesom tidligere vil Socialdemokraterne selvfølgelig støtte forhandlingsoplægget.

Han var glad for, at finansministeren lagde vægt på, at der foretages en helhedsvurdering, når det handler om efterlevelse af gældskriterierne, så landet kan føre en aktiv og ekspansiv erhvervs politik. Det er vigtigt, at vi holder øje

med udviklingen og sikrer, at man ikke fra EU's side om nogle år lægger bindinger på landenes mulighed for at føre en selvstændig politik.

Pia Olsen Dyhr var tilfreds med, at finansministeren løbende ville forelægge forhandlingsoplæg i sagen.

Hun bad ham bekræfte, at foranstaltningerne ikke må have en procyklisk effekt.

Hun fik bekræftet i samlenotatet, at sanktionerne kun gælder eurolandene.

Hun opfordrede finansministeren til at lægge vægt på vækst og jobskabelse.

Hun pegede på, at der har været problemer i Grækenland og Irland, og nu står Portugal og måske Spanien for tur, og pointerede, at det også giver problemer for Danmark, hvis der kommer uro i eurozonen.

Frank Aaen sagde, at Enhedslisten er fundamentalt imod den økonomiske politik, der føres i EU med stram budgetdisciplin, nedskæringer i det offentlige og forhøjelse af pensionsalderen, og derfor går imod regeringens forhandlingsoplæg.

Niels Helveg Petersen kunne støtte forhandlingsoplægget og arbejdsgruppens forventede forslag til forordning. Han pointerede, at det er vigtigt, at man relativt hurtigt når til et resultat, idet der stadig væk er uro om euroen.

Finansministeren indrømmede, at der er tale om svært stof, men mente, det kan være vanskeligt at fremstille det mere letforståeligt, hvis man samtidig skal være præcis. Det er især svært at holde de forskellige foranstaltninger ude fra hinanden. Men man vil naturligvis bestræbe sig på at gøre det så forståeligt som muligt.

I svaret til Pia Adelsteen erklærede finansministeren sig som tilhænger af, at de enkelte lande kan fastsætte et numerisk mål, således at man kan måle, i hvilket omfang de opfyldte det.

Når han taler om en pragmatisk helhedsvurdering, er det fordi det ikke er altid, de forskellige indikatorer entydigt peger i samme retning.

Han bekræftede over for Kim Mortensen, at regeringen holder sig inden for de tidligere forelagte forhandlingsoplæg, men regeringen vil løbende komme tilbage til Europaudvalget og redegøre for status.

Han var enig med Pia Olsen Dyhr i, at foranstaltningerne ikke må have en procyklisk effekt.

Når man taler om vækst og beskæftigelse, er det fordi man udover at føre en holdbar finanspolitik må gennemføre reformer på arbejdsmarkedet, specielt i en række sydeuropæiske lande.

Problemerne i Irland og Portugal og Spanien eller hvem der måtte komme i skudlinjen senere, må klares ved hjælp af den europæiske stabilitetsmekanisme. Vi er med i det arbejde, selv om den kun gælder eurolandene. Når resultatet foreligger, må vi tage stilling til, hvordan vi eventuelt vil deltage konkret. Finansministeren tilføjede, at han kunne læse i aviserne, at den europæiske centralbank har rejst spørgsmålet, om de foreslåede foranstaltninger er

tilstrækkelige. Det ideelle ville være, om man på en og samme gang kunne få løst problemerne, sådan at man ikke kommer ud for, at kanonen først rettes mod et land og så mod et andet. Det vil Trichet sikkert sige noget om på rådsmødet.

Pia Olsen Dyhr bad om, at Europaudvalget får et notat, når der fra den europæiske centralbank kommer noget nærmere om, hvordan man kan undgå, at kanonerne først rettes mod et land og så mod et andet.

Pia Adelsteen var ikke uenig i, at det er klogt at sætte sig mål, men det skal være landene selv, der gør det.

Når finansministeren siger, der er brug for reformer på arbejdsmarkedet i de sydeuropæiske lande, er det tegn på, at når man er en del af euroen, er der brug for en overordnet finanspolitisk styring, hvor EU går ind og blander sig, hvilket Dansk Folkeparti er modstander af.

NOT **Finansministeren** ville fremsende det notat, Pia Olsen Dyhr bad om vedrørende den europæiske centralbanks ønsker til eurolandene.

I svaret til Pia Adelsteen understregede finansministeren, at det er den europæiske centralbank, der fører pengepolitikken, mens det er landene selv, der fører finanspolitik, som dog skal holde sig inden for de rammer, der er fastsat i vækst- og stabilitetspagten. Som nævnt mente finansministeren, det er fint at have numeriske målsætninger, men det er de enkelte lande, der fastsætter dem. Naturligvis er det svært, for de enkelte lande vil have en tendens til at fastsætte målsætninger, som de i forvejen opfylder.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

Punkt 2. Samråd med undervisningsministeren vedr. samrådsspørgsmål D om SU-reglerne for udenlandske studerende i Danmark

EUU alm. del (10) – samrådsspørgsmål D

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for SU-reglerne for studerende indskrevet ved danske universiteter med statsborgerskab i andre EU-medlemslande, samt hvor regeringen mener ordningen bliver misbrugt eller omgået. Ser ministeren en mulighed for, at Danmark kan ændre reglerne i opholdsdirektivet, eller ser regeringen en mulighed for nationalt at ændre reglerne, så der inden for opholdsdirektivets grænser kan laves et sæt regler for danske EU-borgere og et andet sæt regler for EU-borgere med statsborgerskab i andre medlemslande?”

Kim Mortensen begrundede samrådsspørgsmålet, idet han henviste til, at regeringspartiet Venstre før juleferien kom med et forslag om at fratage udlændinge – herunder EU-borgere – muligheden for at få SU, begrundet i at der foregik omfattende omgåelser af SU-reglerne. Desuden henviste han til, at det fremgår af dagspressen, at regeringen har nedsat et udvalg, der skal finde ud af, hvordan man kan ændre reglerne, således at man omgår reglerne for, hvad EU-borgere kan få af ydelser. Han mente, det strider mod intentionen i EU om, at EU-borgerne skal kunne bevæge sig frit over grænserne.

Undervisningsministeren: Tak fordi jeg må have lov til at komme og redegøre for spørgsmålet, som er en anelse mere kompliceret, end det måske fremgår af dagspressen.

Vi ønsker naturligvis ikke at omgå EU-reglerne. Regeringen har i øvrigt et meget tæt samarbejde med Europaudvalget om Europapolitikken og er loyal over for Fællesskabet.

SU-systemet spiller en vigtig rolle i at give alle unge adgang til uddannelse. Et hovedformål er, at ingen skal fravælge at tage en uddannelse af økonomiske grunde.

Udgangspunktet for det danske SU-system er, at SU kun gives til danske statsborgere og andre med særlig og reel tilknytning til Danmark.

Det er således kun danske statsborgere og udlændinge, der opfylder særlige regler, der kan få dansk SU. Udlændinge, der kommer til Danmark alene for at studere, kan som hovedregel ikke få SU, sådan som situationen er i dag.

Med hensyn til SU-reglerne for studerende med statsborgerskab i andre EU-lande kan jeg sige følgende:

De særlige regler, der ligestiller udlændinge med danskere hvad angår retten til SU, kan opdeles i

- Regler der gælder for alle udlændinge, herunder EU-borgere.

15. Europaudvalgsmøde 14/1-11

- Regler der giver EU-borgere og deres familiemedlemmer en udvidet ret til SU.

Hvad angår regler, der gælder for alle udenlandske statsborgere, kan jeg sige følgende:

Udenlandske statsborgere – uanset nationalitet – ligestilles med danske statsborgere SU-mæssigt, hvis de:

- Er omfattet af integrationslovens regler.
- Tilhører det danske mindretal i Sydslesvig.
- Er islandske statsborgere og var bosat i Danmark i perioden 1936-1946.
- Er kommet til Danmark med forældrene før det 20. år.
- Er gift med en dansk statsborger og bosat i Danmark i mindst 2 år.
- Har boet i Danmark i mindst 2 år og har haft mindst 30 timers erhvervsarbejde i Danmark.
- Har haft bopæl i Danmark mindst 5 år uden at have taget ophold med henblik på uddannelse.

Det var måske meget godt at få det på skrift, så mit talepapir vil blive oversendt.

Disse regler er fastsat nationalt og kan – inden for de internationale forpligtelser, vi har tilsluttet os – ændres nationalt. Formålet er at give udenlandske statsborgere, der har særlig tilknytning til Danmark, de bedste muligheder for at blive integreret og komme til at arbejde i det danske samfund.

Hvad angår regler der alene gælder for EU-borgere og deres familiemedlemmer, kan jeg sige følgende:

EU-borgere og deres familiemedlemmer ligestilles herudover SU-mæssigt med danske statsborgere, hvis de:

- Er/har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.
- Har været bosat i Danmark i 5 år.
- Er barn – det gælder også ikke-EU-statsborgere – af en EU- eller EØS-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.
- Er ægtefælle – det gælder også ikke-EU-statsborgere – til en EU- eller EØS-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark.
- Er forælder – det gælder også ikke-EU-statsborgere – til en EU- eller EØS-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark,
- Er familiemedlem – det gælder også ikke-EU-statsborgere – til EU- eller EØS-statsborger og har været bosat i Danmark i mindst 5 år.

Jeg er tilfreds med gennemgangen, men det er meget svært at læse det op. Det kan jeg mærke nu.

Reglerne om ligestilling af EU-borgere og deres familiemedlemmer følger direkte af EU-retten.

Man kan spørge: Hvor mange udlændinge får dansk SU? I 2009 var der ca. 17.000 udenlandske statsborgere, der modtog SU, ud af 330.000 SU-modtagere. Altså ca. 5,2 pct. af SU-modtagerne er udenlandske statsborgere. Heraf var ca. 12.200 ligestillet og modtog SU efter de nationalt fastsatte kriterier. En del af de personer, der er ligestillet efter nationale regler, vil dog også opfylde betingelserne om ligestilling efter EU-rettens regler.

I størrelsesordenen 3.200 var ligestillet og modtog SU i medfør af internationale konventioner mv. Det er f.eks. personer omfattet af integrationsloven, medlemmer af det danske mindretal i Sydslesvig og islændinge bosat i Danmark i perioden 1936-1946.

Og knap 1.500 udenlandske statsborgere var ligestillet og modtog SU i medfør af EU-retten.

Det er altså en forholdsvis lille gruppe af de udenlandske statsborgere, der får SU, der er ligestillet efter EU-rettens regler. Men som nævnt opfylder en del af de ansøgere, der i dag ligestilles efter vores egne nationale regler, sandsynligvis også betingelserne for at blive ligestillet efter EU-rettens regler. Selv om man ændrede vore nationale regler, ville en del af de 12.200 alligevel have ret i henhold til EU-retlige regler.

Man kan have forskellig holdning til reglerne og EU-Domstolens praksis, men jeg har ikke kendskab til misbrug eller omgåelse af reglerne. EU-borgerne bruger EU-reglerne, som de er. Det forudsætter vi, for ellers er det mit eget system, der skal gribe ind. Så skal de jo ikke have SU.

Danmark kan ikke inden for EU-opholdsdirektivets rammer stramme reglerne for ligestilling af EU-borgere yderligere. Vi er gået så langt, som vi kan.

EU-opholdsdirektivet giver medlemsstaterne mulighed for at afskære adgang netop til studiestøtte for de EU-statsborgere og deres familiemedlemmer, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende. Den mulighed for at kvalificere adgangen til SU-systemet har vi udnyttet i Danmark. EU-statsborgere og deres familiemedlemmer, der ikke er økonomisk aktive i Danmark, dvs. ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, kan således først få SU efter fem års sammenhængende ophold i Danmark.

Vi kan ikke nationalt ændre reglerne, så der inden for opholdsdirektivets grænser laves et sæt regler for danske EU-borgere og et andet sæt regler for EU-borgere med statsborgerskab i andre medlemslande. EU/EØS-borgere, der ligestilles med danske statsborgere i SU-mæssig henseende efter EU-reglerne, skal have SU på samme vilkår som danske statsborgere.

Vi kan heller ikke på egen hånd ændre opholdsdirektivet. Det kan alene ske i EU-regi.

Vi har på anden vis søgt at sikre, at dansk SU alene gives til personer med reel tilknytning til Danmark.

Udenlandske statsborgere, der ligestilles efter de førstnævnte, nationale regler, har således alene ret til SU til uddannelse i Danmark. Uddannelse i Danmark skal give mulighed for beskæftigelse her i landet.

Danske statsborgere og udenlandske statsborgere, der ligestilles efter EU-retten, har derimod ret til SU til uddannelse både i Danmark og i udlandet.

Vi stiller imidlertid som betingelse for alle, der søger SU til en hel uddannelse i udlandet, at de har opholdt sig i Danmark i mindst to år inden for de sidste ti år.

Vi synes, det er rimeligt at stille dette krav. Det udelukker børn af danskere, der er flyttet mere eller mindre permanent til udlandet, fra at få SU til en uddannelse i udlandet. Det samme gælder øvrige EU-borgere og deres børn.

Kommissionen har dog den opfattelse, at et sådant krav ikke er foreneligt med EU-retten. Kommissionen har derfor for nyligt anlagt sag mod Nederlandene om et tilsvarende nederlandsk bopælskrav i forbindelse med studiestøtte til uddannelse i udlandet. Kommissionen argumenterer i denne sag for, at bopælskravet er i strid med EUF-traktatens artikel 45 om arbejdskraftens fri bevægelighed og artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for EU.

Danmark har afgivet indlæg til støtte for Holland i sagen.

Europaudvalget har modtaget notat om sagen, og jeg vil senere orientere Europaudvalget mundtligt herom.

Ser vi på mulighederne for regelændringer må vi se på både opholdsdirektiv og nationale regler.

Som jeg nævnte tidligere, har EU/EØS-borgere ret til SU på samme vilkår som danske statsborgere, hvis de opfylder betingelserne efter EU-retten. Vi kan altså ikke fastsætte regler, der kun gælder for denne gruppe.

Vi kan derimod godt – inden for de bindinger internationale forpligtelser giver – justere de nationale regler for at blive ligestillet med danske statsborgere til SU.

De nationale regler, vi kan overveje, er reglerne om, at:

- Være kommet til Danmark med forældrene før det 20. år.
- Være gift med en dansk statsborger og bosat i Danmark i mindst 2 år.
- Have boet i Danmark i mindst 2 år og have haft mindst 30 timers erhvervsarbejde i Danmark.
- Have bopæl i Danmark i mindst 5 år uden at have taget ophold med henblik på uddannelse.

Derimod mener jeg ikke, at vi bør overveje at skærpe kravet for dem, der er omfattet af integrationsloven, tilhører det danske mindretal i Sydslesvig eller er islandske statsborgere, der var bosat i Danmark i løbet af perioden 1936-1946.

Med hensyn til udvalgsarbejdet om udlændinges ret til velfærdsydelse kan jeg sige følgende:

Danmark har et veludbygget, skattefinansieret velfærdssystem. Et kendetegn ved systemet er, at alle borgere typisk har samme ret til velfærdsydelser, uanset hvor meget man har bidraget til finansieringen. Øget globalisering, tilgang af international arbejdskraft og migration kan imidlertid skabe pres på de danske velfærdsydelser.

Selv om vi har klaret os bedre gennem den globale økonomiske krise end mange andre lande, har vi stadig væk brug for at prioritere, hvordan ressourcerne bruges.

Vi har derfor – i forlængelse af aftalerne om finansloven for 2011 – igangsat et arbejde for at belyse udlændinges adgang til og forbrug af indkomstoverførsler og velfærdsydelse i Danmark og i udlandet. Vi vil også undersøge, om adgangen hertil i højere grad kan baseres på et optjeningsprincip.

Vi vil i det arbejde også se nærmere på de danske regler for, at udenlandske statsborgere kan få adgang til SU til en uddannelse i Danmark og i udlandet.

Vi er til alle tider optaget af at bruge SU-midlerne bedst muligt. Det er også grundlaget for regeringens SU-udspil: "SU, der skaber vækst og beskæftigelse" med underoverskriften "– bedre brug af SU-midlerne".

Kim Mortensen takkede for gennemgangen og bad om at få undervisningsministerens talepapir oversendt, idet der er tale om ret komplicerede regler.

Han pointerede, at det var en ordfører for regeringspartiet Venstre, der kom med udspillet om, at man skulle fjerne SU fra udenlandske statsborgere, idet ordføreren mente, at i en tid, hvor vi skal prioritere hårdt, må vi se kritisk på, om man fortsat skal give verdens mest generøse studiestøtte til personer, der ikke har dansk statsborgerskab. Han tolkede det, undervisningsministeren sagde, sådan, at det er et forslag, der ikke har nogen gang på jorden, hvis man skal overholde EU-retten.

Så siger undervisningsministeren, at regeringen har nedsat et udvalg, der skal se på, hvordan man kan gøre det alligevel. Han ville gerne vide, hvad kommissoriet er for det udvalg. Regeringen har jo selv forhandlet opholdsdirektivet, som Europaudvalget har givet mandat til i flere omgange, så det kan ikke komme bag på regeringen, at det rent faktisk har nogle konsekvenser for Danmark. Der må vel ligge andet til grund for udvalgsnedsættelsen, end at der er et af finanslovspartierne, som har et anstrengt forhold til udlændinge i Danmark.

Kim Mortensen spurgte, om udvalgsarbejdet også går ud på at undersøge, hvordan man kan omgå de internationale konventioner, Danmark har tilsluttet sig.

Endelig spurgte han, om regeringen er enig med Venstre i ambitionen om at fratage udenlandske statsborgere i Danmark muligheden for at få SU.

Bjarne Laustsen gik ud fra, at regeringen vil overholde EU-retten, og at man i givet fald vil drøfte eventuelle ændringer i SU-reglerne med det brede flertal, der står bag den nuværende SU-ordning.

Da Bertel Haarder var undervisningsminister, mente han, at det var rigtigt godt for Danmark, at der ikke var nogen begrænsninger på udlændinges ret til at få SU, og at det også gik den anden vej, samt at det var en del af mobiliteten.

Han spurgte, hvor meget det koster Danmark at give SU til udenlandske studerende, og hvor stor støtte danske studerende får fra andre landes statskasser, når de rejser ud.

Han forstod ikke, hvorfor Venstre kom med den udmelding, idet det har en helt anden holdning, når det drejer sig om arbejdsgivernes elevrefusion inden for landbruget, hvor de landbrugsskoler, som har mange udenlandske studerende, får betaling efter taxameterprincippet.

Pia Adelsteen gjorde opmærksom på, at Dansk Folkeparti bestemt ikke er enig i opholdsdirektivet. Det er bl.a. derfor, man har lavet et optjeningsprincip i forbindelse med børnepenge. Hun syntes, det var meget fornuftigt, at man også kiggede på SU-reglerne. Alternativet er jo, at man helt opgiver SU-systemet, som vi selv har indført og også selv kan fjerne igen. Det ønsker Dansk Folkeparti ikke, idet det ønsker, at danske unge uanset forældreindtægt kan få en ordentlig uddannelse i Danmark eller i udlandet. Vi vil gøre systemet så godt som muligt for danske unge, men hvis vi skal sørge for SU til alle børn i verden, så får vi problemer.

Hun roste regeringen for at være gået ind i den hollandske sag og støtte Holland.

Hun bad undervisningsministeren opsummere, hvilke nationale regler vi egentlig har mulighed for at ændre. Hun forstod, at det bl.a. drejer sig om den 5-årige bopælspligt og reglen om, hvor længe man skal have været i landet.

Formanden gjorde opmærksom på, at udvalget havde modtaget et notat om EU-Domstolssagen vedrørende Holland på almindelig del, bilag 150.

Nanna Westerby regnede med, at hvis regeringen gerne ville have forslaget igennem, måtte det ske i de SU-forhandlinger, der forgår mellem forligspartierne bag SU-ordningen.

Hun fremhævede, at der er en særlig gruppe af udlændinge, som har boet i Danmark i mange år og opfatter sig selv som danske, selv om de ikke er danske statsborgere. Det kan være folk, som har asyl, eller folk, der er blevet familiesammenført. Hun ville gerne have bekræftet, at disse folk, som er omfattet af integrationsloven, ikke rammes af ideen om at fratage udenlandske statsborgere muligheden for at få SU.

Hun pointerede, at ideen meget vel kan komme til at ramme folk, der har boet i Danmark i nogle år, inden de begyndte at studere, og som har tænkt sig at blive boende i Danmark, hvis man behandler dem ordentligt. Hun spurgte, om det ikke bekymrede undervisningsministeren, at det ville gøre det sværere for dem at få en uddannelse.

Frank Aaen ville gerne have undervisningsministeren til at uddybe sine bemærkninger om et optjeningsprincip.

Niels Helveg Petersen spurgte, hvornår det nedsatte udvalg ventes at afslutte sit arbejde. Han gik ikke ud fra, at man kunne nå at lave lovgivning på grundlag af udvalgsarbejdet i indeværende folketingssaling.

Desuden spurgte han, om regeringen havde gjort sig nogen overvejelser om, hvilke besparelser man kunne opnå på dette område.

NOT **Undervisningsministeren** lovede Kim Mortensen at oversende sit talepapir til Europaudvalget.

NOT Hun lovede ham også at oversende kommissoriet for udvalget. Nu er der nedsat et udvalg, som ret bredt skal se på velfærdsydelse og sociale goder til udlændinge for at se, om der er nogle områder, hvor der sker en uhensigtsmæssig udbetaling eller et dræn på de offentlige kasser til personer, der sådan set ikke er en del af det danske samfund.

Undervisningsministeren pegede – inden man bliver alt for forarget – på, at vi har indskrænket muligheden for at få SU før. Hun tilføjede, at der vel ikke er nogen i SU-forligskredsen, hvortil SF hører, som har lyst til at betale en hel masse penge til unge, som det danske samfund ikke får nogen nytte af.

Med hensyn til om hun var enig med Venstre, sagde hun, at hun nærede utroligt varme følelser over for dette parti, og hun var enig i den målsætning, som Venstres SU-ordfører havde givet udtryk for. Den gik nemlig ikke ud på, at man skulle fratage alle udenlandske statsborgere adgangen til SU. Ordførerens intention var at lægge et vist pres på regeringen, forud for at regeringen kom med sit udspil, og at spørge, hvad der er rimeligt.

Det regnestykke, som Bjarne Laustsen efterlyser, ser nok ikke alt for godt ud. Hun havde ikke regnet ud, hvor meget man eventuelt kunne spare på SU-en, men det samlede beløb, Danmark bruger på SU til udenlandske statsborgere, er 648 mio. kr. Nogle af dem skal helt klart have pengene, men der er alligevel tale om et stort beløb.

Undervisningsministeren var klar over, at Bjarne Laustsen benyttede enhver lejlighed til at drille hende med elevrefusionen på landbrugsskolerne, hvor de to havde ret forskellige opfattelser. Det spørgsmål er behandlet i globaliseringsforligskredsen, hvor Socialdemokraterne har indgået et forlig med regeringen, hvilket Bjarne Laustsen er klar over.

Hun sagde i anledning af Pia Adelsteens bemærkninger, at hvis Kommissionen får ret, kommer hele ordningen under pres.

De fire nationale regler, som man kan overveje at ændre, drejer sig om, at man er kommet til Danmark med forældrene før det 20. år, at man er gift med en dansk statsborger og har været bosat i Danmark i mindst to år, at man har boet i Danmark i mindst to år og har haft mindst 30 timers erhvervsarbejde om ugen, og at man har haft bopæl i Danmark mindst 5 år uden at have taget ophold med henblik på uddannelse.

Det var det, der lå i hendes bemærkninger om et optjeningsprincip, sagde hun til Frank Aaen.

Undervisningsministeren sagde i svaret til Nanna Westerby, at når man havde taget spørgsmålet op i finanslovsforhandlingerne frem for i SU-forligskredsen, var det fordi det indgik i det samlede billede af, hvilke beløb der går til udlændinge på forskellige områder. Når man bliver færdige med det arbejde, vil resultatet blive

forelagt i SU-forligskredsen. Forhandlingerne i SU-forligskredsen er lidt komplicerede, så det kan godt komme til at tage lidt tid, inden man bliver helt enige.

Personer, der er omfattet af integrationsloven, er ikke undervisningsministerens bord. Deres adgang til sociale ydelser hviler på international ret.

Der vil altid være en risiko for, at de ikke vil bo i Danmark, hvis man fratager nogle muligheden for at få SU, men hun pegede på, at da man for nogle år siden ophørte med den praksis, hvorefter det var gratis for udlændinge at studere i Danmark, skete der ikke det, at der kom færre udenlandske studerende til Danmark; tværtimod kom der flere.

Hun syntes, det var godt, at regeringen nu gennemgår ordningen og ser, om der er nogle steder, hvor ydelserne er i strid med princippet om fairness.

Undervisningsministeren svarede Niels Helveg Petersen, at man ikke i sagen om SU har gjort sig nogen overvejelser i regeringen om, hvor mange penge man eventuelt kan spare.

Hun forventede, at udvalget ville være færdigt med sit arbejde i marts, så der kunne ikke blive tale om lovgivning før i næste folketingssamling.

Kim Mortensen sagde, at der var den fordel ved at tage et sådant samråd i Europaudvalget, at Europaudvalget beskæftigede sig med, hvad Danmark som medlem af det europæiske fællesskab vil lægge navn til. Han syntes, det parti, som undervisningsministeren er så glad for, kammer over og fremmaner et udlændingespørgelse, når man fremstiller det som en katastrofe, at EU har nogle regler om, at EU-borgerne skal kunne vandre frit over grænserne, og at lønmodtagere fra f.eks. Tyskland kan bosætte sig her i landet og få ret til at få ydelser, herunder ydelser i forbindelse med en uddannelse i Danmark. Det er jo selve princippet i dansk Europapolitik, som Venstre også går ind for. På denne baggrund bad han undervisningsministeren tilkendegive, om hun er enig i, at Danmark skal overholde det opholdsdirektiv, som gælder, og de EU-regler, der er, og om undervisningsministeren også er enig i intentionen i opholdsdirektivet.

Bjarne Laustsen indrømmede, at han godt kunne lide at drille undervisningsministeren, men han mente, spørgsmålet var relevant, idet regeringen tilsyneladende på det område slet ikke er indstillet på at spare, når det drejer sig om praktikanter inden for landbruget. Han tilføjede, at vi samtidig har 7-9.000 unge danskere, som ikke kan få praktikpladser.

Pia Adelsteen ville gerne have en oversigt over, hvilke SU-ydelser man udbetaler i andre EU-lande, og hvilke krav man stiller i forbindelse med udbetaling til andre end egne statsborgere.

Undervisningsministeren sagde, at vi skal behandle udlændinge ordentligt, men vi skal heller ikke være så flinke, at vi fortolker reglerne meget mere lempeligt end alle andre lande.

Undervisningsministeren kunne helt uden at ryste på hånden bekræfte over for Kim Mortensen, at hun var hundrede procent enig i, at Danmark skal overholde EU-reglerne. Men fortolkningen af EU-reglerne kan falde forskelligt ud i

15. Europaudvalgsmøde 14/1-11

de forskellige lande. Som et konkret eksempel nævnte hun, at de hollandske regler var skrappe end de danske.

NOT Hun mindede Bjarne Laustsen om, at regeringen har en aftale med bl.a. Socialdemokraterne om globaliseringspuljen, hvor man i efteråret gennemførte nogle stramninger med hensyn til praktikpladser. Hun ville sende en oversigt over reglerne på området.

NOT Hun ville gerne lave en oversigt som den, Pia Adelsteen efterspurgte.